

Samenwerkingsverband Blueports versterkt de regionale economie

Daniel ten Ham

Jaap Deutekom

Ingrid Vermeer

Han van de Port

Robinia Heerkens

Jan-Karel Konings

Grensoverschrijdend samenwerken, digitalisering en duurzaamheid zijn de belangrijkste thema's op de agenda van Blueports. "Het zijn modewoorden wellicht, maar het zijn wel de actuele thema's waar het om draait", zegt Daniel ten Ham, directeur van Hutchison Ports Venlo, private partner in Blueports.

Blueports, het samenwerkingsverband van veertien Limburgse en zes Belgische binnenhavens, de provincie Limburg en een aantal bedrijven, bestaat inmiddels meer dan tien jaar en wordt meer en meer gezien als serieuze gesprekspartner.

In een rondetafelgesprek nemen Daniel ten Ham (directeur Hutchison Ports Venlo), Jaap Deutekom (projectmanager bij Teunesen Zand en Grint), Ingrid Vermeer (programmamanager gemeente Venlo), Han van de Port (beleidsmedewerker gemeente Venray) en Robinia Heerkens (Adviseur Water, Scheepvaart en Vaarwegen bij RWS Zuid-Nederland) de genoemde thema's onder de loep. Jan-Karel Konings (senior procesmanager Logistiek provincie Limburg) fungeert als gespreksleider.

'Er zijn genoeg voorbeelden van toegevoegde waarde voor de regio'

Wél toegevoegde waarde

Konings trapt het gesprek en daagt Ten Ham uit met de stelling dat 'al die containers die Venlo passeren vooral doorvoer betreffen en dat er weinig toegevoegde waarde is voor de regio'. 'Hoe zien jullie dat?' Ten Ham reageert: "Wij hebben veel klanten in Mönchengladbach, net over de grens. Dat volume loopt via Venlo, niet via Duisburg. Veel van de lege importcontainers uit de Venlo-regio gaan met een barge richting Duisburg om daar te laden voor export. Die lege containers inspecteren, repareren en schoonmaken gebeurt hier en dat is ook toegevoegde waarde. Daarnaast hebben veel importcontainers een warehouse in Venlo als eindbestemming. Daar vinden allerlei bewerkingen plaats voordat de goederen naar een eindbestemming in Europa gaan. Allemaal voorbeelden van toegevoegde waarde." Ten Ham wijst op de ontwikkelingen op Tradeport Noord en Tradeport West die de regio nóg interessanter maken.

Grensoverschrijdend samenwerken

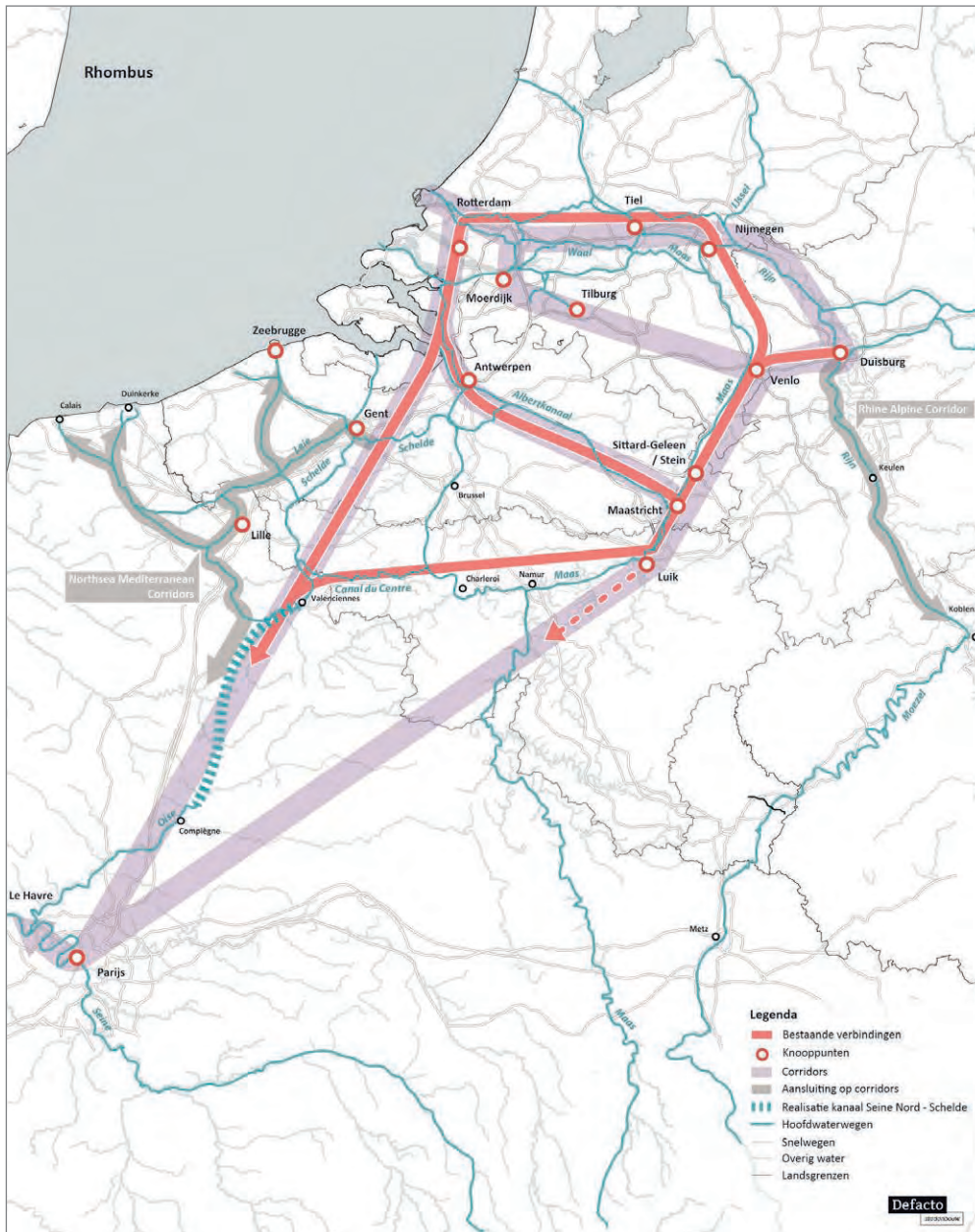
Vermeer steekt van wal over grensoverschrijdend samenwerken. "Het is een actueel thema waarmee we continu bezig zijn. We hebben veel contact met onze Duitse buurgemeenten. Grensoverschrijdend

samenwerken is belangrijk voor de ontwikkeling van onze haven en versterkt de ontwikkeling ervan. En dat is weer goed voor Blueports als geheel." Bij het thema grensoverschrijdend samenwerken moeten we niet vergeten om ook naar het vervoer over het Albertkanaal en de samenwerking met de Antwerpse haven te kijken, vult Konings aan. Vermeer: "Zeker. Rotterdam is een belangrijke partner, maar Antwerpen is dat ook. Die driehoek komt in Venlo mooi bij elkaar. Samen met de terminals kijken we hoe we verder kunnen innoveren en verduurzamen." Heerkens zegt dat Rijkswaterstaat vooral grensoverschrijdend samenwerkt op het thema waterbeheer en niet zozeer op het nautische vlak. "Dat zou beter kunnen, zeker op het gebied van data- en kennisdelen."

Provinciegrenzen

Over grenzen heen samenwerken gaat ook over het slechten van provinciegrenzen, voegt Konings toe. Hij noemt het vervoer van los gestort afval als voorbeeld. "Dat gaat nu over de weg van Limburg naar Brabant. Onze havens hebben nog geen vergunningen daarvoor. We doen wel proeven, want in de circulaire economie is afval business. Op dat vlak liggen nog veel kansen." Ten Ham beaamt dat die interprovinciale samenwerking belangrijk is. "Wij handelen wekelijks 24 treinen af via de Brabantroute. Die spoorverbinding staat soms ter discussie vanwege mogelijk gevaarlijke lading – waar wij overigens niets mee van doen hebben. Maar als je die spoorlijn 'doorknipt' dan komt er geen trein meer in Venlo aan. Dan heb je het wel over tweederde van ons volume."

De tafelvoorzitter vraagt aan Van de Port hoe Venray over de gemeentegrens heen naar de ontwikkelingen in Venlo kijkt. Van de Port: "Het is een en-enverhaal. We vullen elkaar aan. Venlo is de centrumstad waar wij vanuit Venray op aanhaken. We versterken elkaar, waarbij Venray zijn eigen lokale dynamiek heeft en zijn eigen afwegingen. Maar de samenwerking is goed, ook binnen Greenport. Door de Regiodeal en de investeringsagenda is er sowieso al veel samenwerking."

Grensoverschrijdende bulk

Containervervoer voert vaak de boventoon, maar (grensoverschrijdende) bulkstromen zijn ook belangrijk voor Limburg, constateert Konings. Deutekom: "Zand en grind lijken wel vergeten grondstoffen. Voor een gemiddeld huis is vijftig tot honderd kuub zand en grind nodig. Dus voor de huizenbouwplannen van de overheid is een enorme hoeveelheid ervan nodig. Hergebruik van bouwmaterialen lost dat maar voor maximaal twintig procent op. De komende decennia zijn dus nog tientallen miljoenen tonnen per jaar nodig die uit Duitsland of uit de Zandmaas of de Grensmaas moeten komen. De haven van Gennep/Heijen speelt hierin een belangrijke en niet te onderschatten rol, wat ook de reden is dat we willen uitbreiden. Wij vervullen op de as van de Maas en de Oost-Westverbinding een natuurlijke overslagfunctie." Het is het samenspel van de vaarwegen Rijn, Waal en Maas met auto- en spoorwegen die ervoor zorgt dat je het hele gebied in al zijn haarvaten kunt bestrijken, zegt hij. "Dat hele grensverhaal speelt hier in Noord-Limburg eigenlijk niet meer. Die goederenstromen gaan gewoon heen en weer, ook over de grens."

Circulaire economie

Het recyclen van bouwmaterialen zal overigens zorgen voor nieuwe logistieke uitdagingen, zegt Deutekom. "Als je een huis sloopt in pakweg IJmuiden en je vervoert die materialen vervolgens naar een centrale plek, dan heeft dat ook weer een CO2-footprint. De grootschaligheid van het vaar netwerk maakt dat aspect weer gunstiger." Deutekom ziet dat de ontwikkelingen in de circulaire economie snel gaan. "Vorig jaar bleek uit onderzoek dat walstroom nog niet rendabel was en nu zie je de eerste elektrische schepen in de vaart komen. De dynamiek is er en het gaat heel snel." Vermeer noemt de samenwerking met kennisinstituut BISCI (Brightlands Institute for Supply Chain Innovation). "BISCI richt zich op het verduurzamen van de logistiek en is een belangrijke kennispartner voor Blueports, bijvoorbeeld in het Pioneers-project met Antwerpen." In dit project werken meer dan veertig havens, terminalexploitanten, transporteurs, expediteurs, kennisinstellingen en technologieontwikkelaars aan oplossingen om de broeikasgasemissies in havens te verminderen en tegelijk hun concurrentiepositie te behouden. Ten Ham: "Wij partici-

peren ook en onderzoeken de mogelijkheden om batterijpakketten op onze terminal op te laden, wellicht met zonnestroom van 'logistieke daken' uit de omgeving. We kijken ook of een elektrische reach stacker haalbaar is. Het probleem is de grote batterij daarvan die je ook nog eens in enkele uren moet kunnen opladen."

Digitaliseren

Het digitaliseren van werkprocessen en informatiestromen gebeurt overal in de economie. Ook bij Hutchison Ports Venlo, zegt Ten Ham. "Wij delen bijvoorbeeld informatie met de Waalhaven Groep waardoor het combineren van import- en exportstromen eenvoudiger wordt. Op die manier versterken we elkaar en kunnen de kosten omlaag."

'We hebben elkaar keihard nodig om door te groeien naar duurzame en emissieloze havens'

Ook bij ECT in Rotterdam gebeurt het nodige, zegt hij. "We ontwikkelen onze portal, My Terminal, steeds verder. Klanten, verladings- en vervoerders, kunnen daar veel informatie vinden, bijvoorbeeld wanneer een container beschikbaar is, wanneer de schepen er zijn, wat de douanestatus is et cetera. De bedoeling is om tijdswinst en een kortere logistieke keten te realiseren." Ook in Blueport-verband

werken de havenorganisaties aan het digitaliseren van de haven. Dit gebeurt met start-ups en bedrijven van de Brightlands Smart Service Campus Heerlen. Van de Port: "Data kunnen de havenprocessen ondersteunen en verbeteren en daar zetten de havens op in."

Heerkens verwacht dat het scheepvaartverkeer op de Maas toeneemt, onder andere door allerlei regionale initiatieven. "Een uitdaging voor RWS is om de Maas en haar kunstwerken te onderhouden en te verbeteren. Vele kunstwerken in de Maas naderen het einde van hun levensduur en er is veel geld voor nodig om deze te onderhouden dan wel te vervangen. Echter de budgetproblematiek hiervoor maakt dat er keuzes moeten worden gemaakt over waar we het schaarse geld aan moeten besteden. Hierdoor is het mogelijk dat wachttijden bij sluizen kunnen oplopen of voor onderhoud moeten worden gestremd. De Maas is belangrijk. Niet alleen voor Limburg, maar voor heel Nederland. Ik vind het daarom goed dat de provincie zo hard aan de lobby werkt, dat is en blijft belangrijk."

Vermeer: "We hebben elkaar keihard nodig om door te groeien naar duurzame en emissieloze havens." Deutekom: "Blueports helpt om samen één vuist te maken. Vroeger was politiek Den Haag bereiken moeilijk, nu gaat dat dankzij Blueports beter. Ook de onderlinge samenwerking is goed; we weten elkaar te vinden en helpen elkaar waar nodig. Die kracht is heel positief." <<

www.circularports.com

